

AQUAFLASH

VERGADERINGEN
ELKE 3^e VRIJDAG te 20.30 h.

ZAAL BART
Bartholomeusstraat 9
Merksem

HET AZAC-BESTUUR IS STEEDS PARAAT U TE HELPEN

Aarzel niet onze Bestuursleden te raadplegen, breng desnoods gerust een bezoek aan huis. Wij verwachten u op een van de volgende adressen:

R. STOUTHUYSEN
Rietschoorvelden 33

MERKSEM
45 94 35

W. BLEYS
Plantin en Moretuslei 333

BORGERHOUP
35 63 95

J. HERMANS
Halewijnlaan 55

ANTWERPEN L.O.
19 20 05

J. MERTENS
Bosstraat 125

BOOM
88 33 13

C. VERHEYEN
Bosuil 69

DEURNE
24 25 72

A. VAN LEEMPUMPEN
Venezuelastraat 3/51

ANTWERPEN
41 60 54

R. LAURIJSSSEN
Rustoordlaan 6

BRASSCHAAT
51 79 05

AQUA-FLASH

GELEGENHEIDSUITGAVE van de
ANTWERPSE ZEEAQUARIUM CLUB - A.Z.A.C.

Sekretariaat : Jozef Hermans - Halewijnlaan 55 - 2050 Antwerpen - Tel. 031/19.20.05

HET "ZEEAQUARIUM" ALS HOBBY

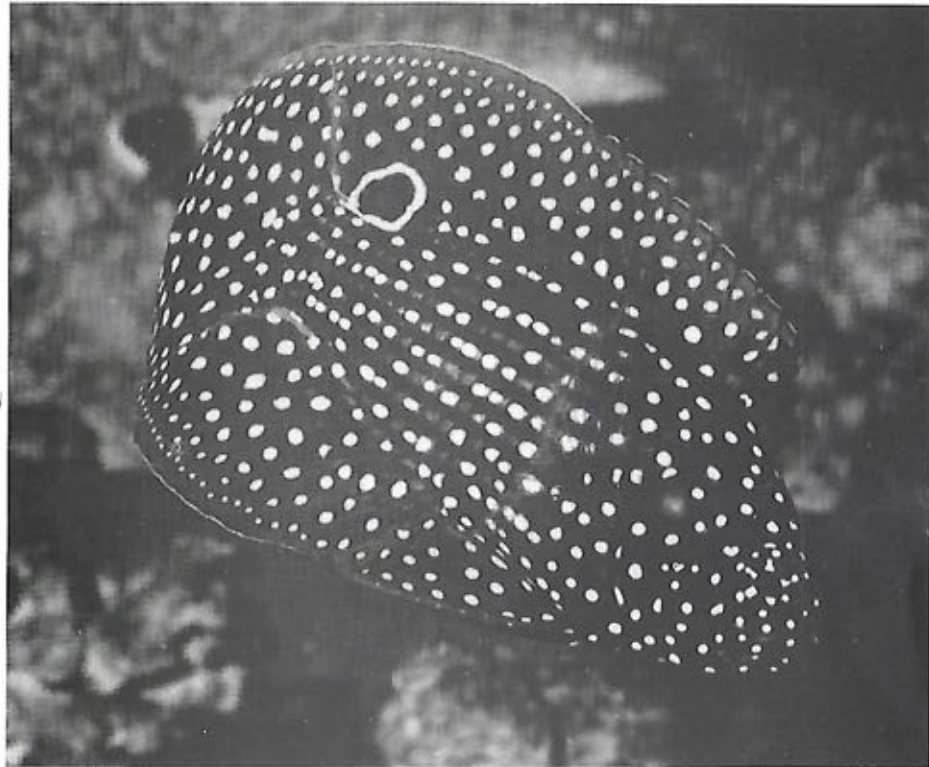
Geheimzinnig, fascinerend, onuitputtelijk rijk aan ontdekkingen ... Dit zijn slechts enkele facetten van deze recente liefhebberij waaraan men zonder meer verslaafd geraakt.

Inderdaad, "De vissen voeren ons terug naar de oorsprong van het leven van alle dieren. De zoogdieren, de vogels, de reptielen en de amfibieën zijn voortgekomen uit een vorm van leven in de zee, uit de wereld van de vissen. Onder de vissen treffen we de vreemdste, de mooiste en de kleurigste vormen van de levende wezens aan." (Uit : Geheimen der Dierenwereld, Vissen, blz. 5)

Meer en meer komt het tropisch zeewateraquarium in de mode. Hebt u reeds kennis gemaakt met zeeanemonen, ten onrechte beschouwd als bloemen of planten van de zee? Het zijn integendeel lagere dieren die zelfs vissen verorberen, doch anderzijds toch ook weer in symbiose samenleven met anemoonvisjes of garnalen.

Ooit gehoord van de mysterieuze en giftige schorpioenvis of zeeduivel genoemd bij de liefhebber? Zonder te spreken van de even sierlijke als statige zeepaardjes die zeer gemakkelijk overleven in ons aquarium. Het gaat hier om dieren die leven op de koraalriffen, gelegen aan weerszijden van de evenaar, verspreid over de gehele wereld; o.a. Indische en Stille Oceaan, Rode Zee, Tropische Atlantische Oceaan en Caraïbische Zee.

"Niet ten onrechte wordt dit aquariumtype door velen gezien als het mooiste wat op het gebied van de aquariumliefhebberij bereikt kan worden. Het is echter omgeven door een geheimzinnig waas, alsof het iets is dat alleen maar weggelegd is voor de keien in deze liefhebberij. Maar heden ten dage is het houden van een zeeaquarium in de huiskamer geen onmogelijkheid meer. Het is beslist niet zoveel moeilijker dan het houden van een zoet wateraquarium." (Uit : Het Handboek van het Tropisch Zeewateraquarium, blz. 7, F. de Graaf, Bioloog en Conservator v.h. Aquarium en Reptielenhuis te Amsterdam.)

Komeetvis : Rug-, aars- en staartvin lijken één geheel met het lichaam te vormen.

Het is zeker onze bedoeling niet hier een volledig overzicht te geven van de zeeaquaristiek. Nog veel minder willen wij stelling nemen voor of tegen bepaalde theorieën of gebruiken. Hiervoor kan men immers beter beroep doen op een uitgebreide en internationale literatuur. Wel geven wij graag enkele algemene beschouwingen ter kennismaking voor de toekomstige liefhebber en voor alle dierenvrienden die graag iets meer vernemen over het fascinerend tropisch zeeaquarium.

Elementair is natuurlijk ons AQUARIUM, met onderstel, tafel, kast of speciale voet, dikwijls in meubelijzer. Onze bak zelf kan vervaardigd zijn uit asbestcement of beton, polyester of gewoon glas. Meestal zien wij volglasaquaria tot 2 meter en meer, gelijmd met silicone, zonder enig frame om gebeurlijke oxidatie te voorkomen. Best nemen wij de inhoud van ons aquarium niet te klein. Aldus vermijden we binnen de kortst mogelijke tijd te moeten vergroten omwille van overbelasting met dieren en afvalstoffen. Wij trachten toch ergens de natuur te volgen waar zeker miljarden dieren leven, maar dan wel op 8.000.000 kubieke kilometer water !

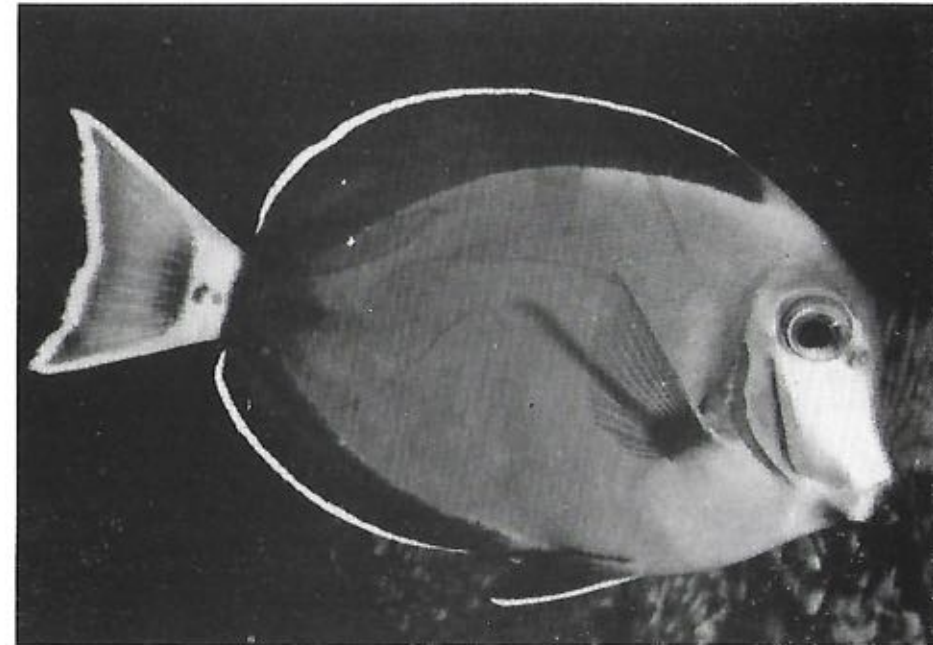
De oude stelling als was deze hobby "geweldig duur" en "ontzaglijk ingewikkeld" is door de mens alweer voorbijgestreefd. Een belangrijke bijdrage werd hier geleverd door het verenigingsleven, dat op zich zelf als onontbeerlijk kan beschouwd worden voor de liefhebber. Laten we eerlijk blijven, de start van een zeeaquarium en de aanschaf der dieren onderstelt een bepaalde financiële uitgave. In welke liefhebberij investeert men zijn zakgeld niet ? In de stereofonie ? In de fotografie ? Het meest boeiende van onze hobby schuilt in het feit dat men slechts geleidelijk hoeft te investeren, van het strikt noodzakelijke naar het perfecte toe.

VERLICHTING en VERWARMING stellen weinig problemen. De meeste vormen van TL-lampen voldoen, zelfs op het vlak van de besparing. Voor de verwarming kopen we een weerstand voor onderwater gebruik met thermostaat qua vermogen aangepast aan de kubieke inhoud.

LUCHTPOMPEN bestaan in alle prijzen. Bespaar hier liever geen paar centen want in ons zeewater zorgt een sterke luchtbeltenbaan voor de zo noodzakelijke watercirculatie en vandaar uit voor de hoogst belangrijke gasuitwisseling, koolzuur tegenover zuurstof. Ook speciale toestellen werden voor dit doel op de markt gebracht.

Thans een woordje over FILTRATIE. Wij kunnen helaas in ons kunstmatig wereldje geen of onvoldoende beroep doen op plankton en algen, welke in de natuur het zeewater eigenmachtig reinigen. Filteren kunnen we mechanisch over een gesloten systeem zoals vb. Eheim, ofwel biologisch als het ware over een supplementair aquarium met verschillende open vakken voor een grotere filtermassa. Beide systemen bieden substraat of ondergrond voor bacteriologische afbraak. Hierdoor verstaan we, eenvoudig uitgedrukt, het terugbrengen van schadelijk afvalstoffen tot min of meer ongevaarlijk eindprodukten.

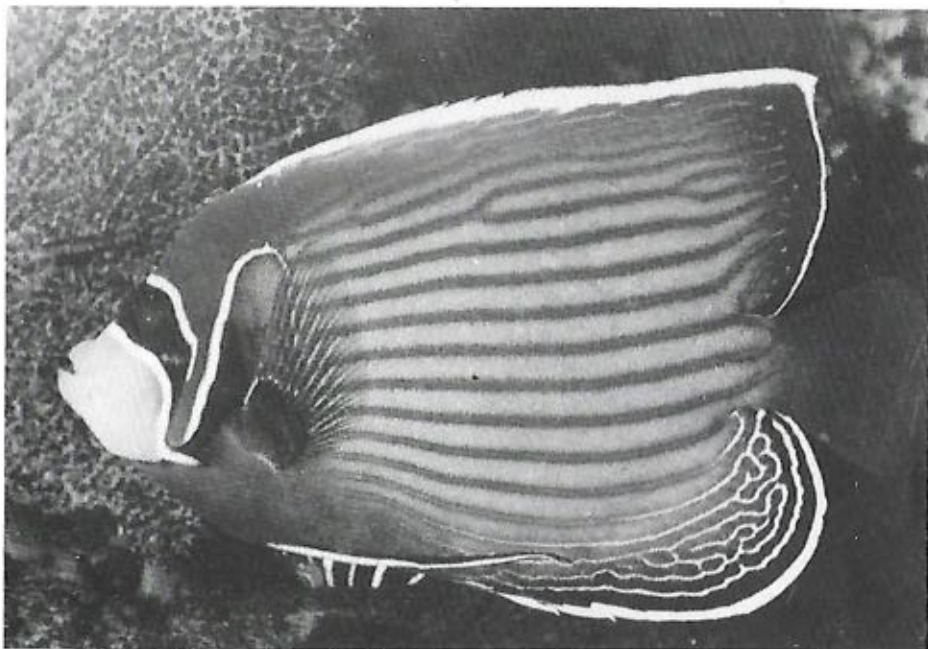
In dit schijnbaar ingewikkeld bio-chemisch laboratorium, waar de meeste clubleden zich lekker thuis in voelen, komt de EIWITAFSCHUIMER ons dankbaar tegemoet. Dit vrij eenvoudig toestel, verkrijgbaar in plexi of in glas, doet praktisch dienst als een vóór-opruimer en helpt alleszins ons filter duurzamer te functioneren. Voor de gevorderden kan een UV-LAMP of sterilisatiebuis dienst doen, achter het filter, om eventuele bakteriële explosies te neutraliseren, terwijl over het gebruik van OZON nog veel onenigheid bestaat. Zonder daarom ingewikkeld te zijn doet men er wel goed aan voor de opbouw van zijn zeewaterinstallatie een kenner te raadplegen of zich gewoon te laten leiden door enkele onbaatzuchtige leden van de zeeaquariumclub. Hierover meer in ons volgend hoofdstuk.

Phillipijnendoktersvis : Dankt zijn naam aan de op de staartbasis uitklapbare stekels, scherp als een doktersscalpel.

Vullen wij nu eindelijk ons aquarium met ZEEWATER. Natuurlijk zeewater is theoretisch ideaal, doch bij gebrek aan voldoende controlemiddelen over de kwaliteit ervan, gebruiken wij gerust de voorgeselekteerde zouten uit de handel. Graag hadden wij nu direkt visjes in ons aquarium geplaatst. Maar overhaasting is hier doodzonde. Inderdaad, ons kunstmatig bereid aquariumwater dient enige tijd te rijpen. In de handel bestaan alweer zo eenvoudige als goedkope testmiddelen (o.a. Ph en Nitriet) die ons het gunstig tijdstip helpen bepalen om onze bak te gaan bevolken. Dit kleine beetje wetenschap plus enkele doodeenvoudige hulpmiddeltjes maken van ons een bioloog in zakformaat. Mensen, dat noemen we pas "hobby" !

Een leidraad bepalen voor uw VISSENBESTAND lijkt ons een onmogelijke zaak. Enkel goede raad en ondervinding kan u helpen. Wel mogen we vertellen dat de goedkoopste visjes zeker niet de minst aantrekkelijke zijn. Integendeel, sommige lijken beter geschikt voor de beginner en zeker interessant bij de start van een volledig nieuw aquarium. Ook zouden wij u kunnen aanraden onmiddellijk een keuze te maken tussen ofwel een typisch vissenaquarium ofwel een hoofdzakelijk lagere dierenbak, eventueel opgefrist met enkele goedkopere visjes.

Keizersvis of imperator : Een der meest begeerde koraalvissen, die met zijn overdadige kleuren zijn naam eer aan doet.

Onder LAGERE DIEREN verstaan wij ongewervelden zoals bv. zeeanemonen, garnalen, zeesterren en levend koraal. Deze dieren zijn misschien nog aantrekkelijker dan onze vissen zelf doch gewoonlijk minder lang houdbaar in gevangenschap en praktisch niet te behandelen met geneesmiddelen in geval van gebeurlijke ziekte in de bak. Helaas, geen rozen zonder doornen. Zoals alle levende wezens zijn ook onze vissen soms vatbaar voor ziekten. Meestal zijn de verschijnselen echter uitwendig zichtbaar en gelukkig bestaan in de handel diverse afdoende geneesmiddelen.

Als VOEDING beschikken wij over een rijk en noodzakelijk gevarieerd programma ; droogvoerders en diepvries, met o.a. mossel, steurtjes en garnaal, tubifex, artemia, plankton, enz.

Qua verder ONDERHOUD kunnen wij ons beperken tot het bijvullen van het verdampte water, het schoonmaken van de voorruit, eens per week, en het periodiek vervangen van de filterwatten. Jawel, de enthousiaste liefhebber dient gewoonlijk gematigd te worden bij het volbrengen van zijn schamele onderhoudsbezigheden.

Wij kunnen blijven uitwijden over deze onuitputtelijk mooie liefhebberij. Laten we tot slot even dromen bij de gedachte aan uw toekomstig zeewateraquarium, de meest fascinerende hobby van stilte en relax in deze rumoerige wereld van vandaag, bij een stuk wondermooie levende natuur bij u in de huiskamer. Wie zal zulke bekoring nog langer weerstaan ?

R. Stouthuysen.
Voorzitter.

Zeepaardje : Men houdt deze statige diertjes liefst alleen in een speciaal-aquarium. Het is zelfs mogelijk er dan mee te kweken.

A.Z.A.C. ALS CLUB

Waar in de beginperiode het individu zich met de sporadisch ingevoerde visjes van uiterst beperkte keuze bezighield en slechts weinig technische en in de meeste gevallen zelfgemaakte hulpmaterialen ter beschikking had, zag handel en industrie reeds graten in deze ontluikende hobby. Hierdoor en mede door de steeds vooruitschrijdende techniek en de moderne transportmogelijkheden, groeiden viskeuze en aquariumbenodigdheden snel uit tot een massaproduct.

Dierentuinen en openbare aquaria hadden reeds bewezen dat het mogelijk was om koraalvissen in gevangenschap te houden. Dit was voor enkele vermetelen het ogenblik om beperkt de zeeaquaristiek in de huiskamer in te voeren.

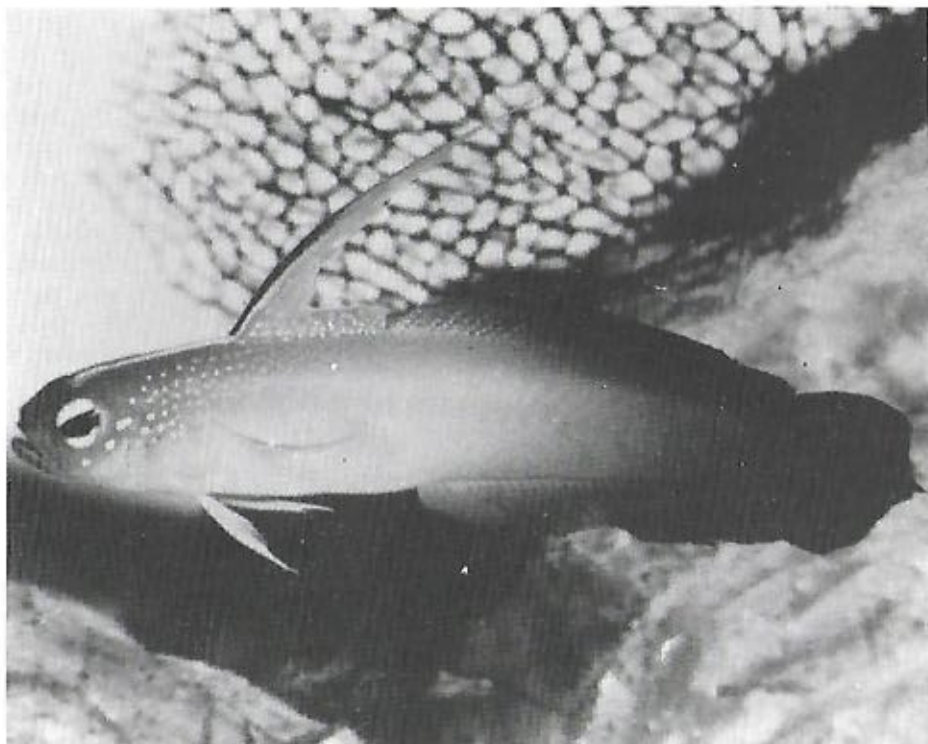
Deze groep van mensen, die de grote stap waagden, groeide zo snel, dat in recente tijd het verenigingsleven zich opdrong. Als doel werd gesteld enerzijds de ondervinding en de kennis van de reeds gevorderde liefhebber aan de leek en de beginner over te dragen en anderzijds, onderling naar nieuwe perspectieven in deze specialiteit te zoeken. De ANTWERPSE ZEEAQUARIUM CLUB (verkort AZAC) mag dan ook als een unicum worden beschouwd, wanneer we haar activiteiten en projecten onder ogenschouw nemen.

Wat bracht AZAC tot hiertoe :

December 73 : Diareeks "Vissen ter kennismaking" :
100 detailopnamen van de meest in het aquarium gehouden vissoorten. Enquette over de onderwerpen voor volgende vergaderingen.

Januari 74 : Diareeks "Filtersystemen" : overzicht aan de hand van 60 opnamen omtrent de mogelijkheden in filtersystemen en technische bijbehorendheden, gevolgd door geleid debat.

Februari 74 : Diareeks "Aquariuminrichting" : visuele kennismaking (90 dia's) over diverse koraalsoorten, het samenstellen van koraalformaties, kreëren van schuilplaatsen en het systematisch inrichten van verschillende aquaria.

Vuurvisje : Erg geschikt voor het lager-dieraquarium, waarin we liefst meerdere exemplaren onderbrengen.

Maart 74 : Diareeks "Vissen voor beginners" : 50 suggesties voor de beginnende aquariaan om een visbestand in het pasingerichte aquarium samen te stellen. Details over gedragingen, ziektegevoeligheid, e.d. worden achteraf verder besproken.

April 74 : Diareeks "Ongewervelde dieren" : een vuurwerk van 150 lagere dieren voor de liefhebber van het speciaal-aquarium. Toelichtingen worden gegeven omtrent houdbaarheid, al of niet samengaan met andere soorten of vissen en de aan het aquarium gestelde eisen.

Mei 74 : Gastspreker met Diareeks "Rode Zee" : maar liefst 200 superdia's groot formaat met synchrone muziek en commentaar over het leven van de koraalvissen in hun biotoop.

Juni 74 : Diareeks "Microfauna" : met 60 micro-opnamen over bacteriën en plankton welke een rol spelen in de zeeaquaristiek.

Juli 74 : Geleid debat : op vragen en problemen van de leden wordt gezamenlijk een oplossing gezocht. Diverse theorieën en ondervindingen allerhanden worden naarvoor gebracht.

September 74 : Gastspreker F. de Graaf : hoogtepunt van het verenigingsjaar. De leden hebben de mogelijkheid om de beroemde auteur van "Het Handboek van het Tropisch Zee-aquarium", tevens bioloog en Conservator van het Artis Aquarium te Amsterdam, zelf te interviewen en zijn mening te vragen over de problemen in hun aquarium.

Oktober 74 : Film "De Rode Zee" : Gezien het succes van de diareeks met hetzelfde onderwerp, ditmaal een reprise met bewegende beelden, uit het rijk der koraalvissen. Achteraf volgt een vraaggesprek over diepten, zeldzaamheid, e.d. aan een duiker.

November 74 : Diareeks + film "Een Aquafan op vakantie" : geeft een overzicht van de dieren welke een aquariaan zoal zelf kan vangen tijdens zijn verlof aan Middellandse of Adriatische Zee en zelf kan "importeren" naar zijn huis-kameraquarium. Hoogtepunt in de film is de vangst van een minuskule oktopus.

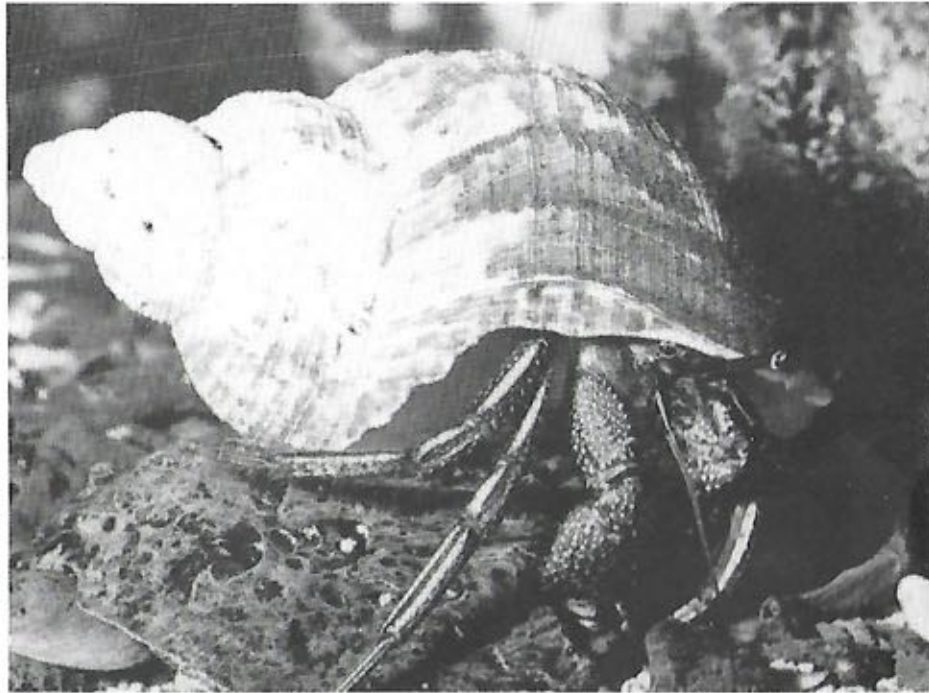
December 74 : Film "Het Grote Barrièrerif" : bracht ons 90 minuten onderwaterbeelden uit het grootste koraalrif ter wereld aan de Australische kust. De liefhebbers van lagere dieren kwamen hier sterk aan hun trekken.

Januari 75 : Diareeks "Vissen voor Gevorderden" : De voor de doorsnee-liefhebber moeilijker te houden en zeldzamere dieren werden in een 30-tal beeldopnamen gekommentarieerd en onderling besproken.

Februari 75 : Algemene statutaire ledenvergadering - Akwakwis : Inspraak van de leden over allerlei, gevolgd door een experiment, een aquariumquiz, dat voor de leden beloond werd met mooie prijzen.

Maart 75 : Gastspreker A. Van den Sande + Film "Karnaval onder Zee" : De bekende Conservator van ons eigen ZOO-Aquarium werd bereid gevonden vragen van onze leden te beantwoorden. Vooraf kregen we als extra een der prachtigste filmen die er over onze hobby werd gemaakt.

April 75 : Diareeks "Het huiskameraquarium" : toonde ons bij middel van meer dan 100 opnamen beelden uit het aquarium van de liefhebber. De avond werd besloten met een leden-debat over filtratie.

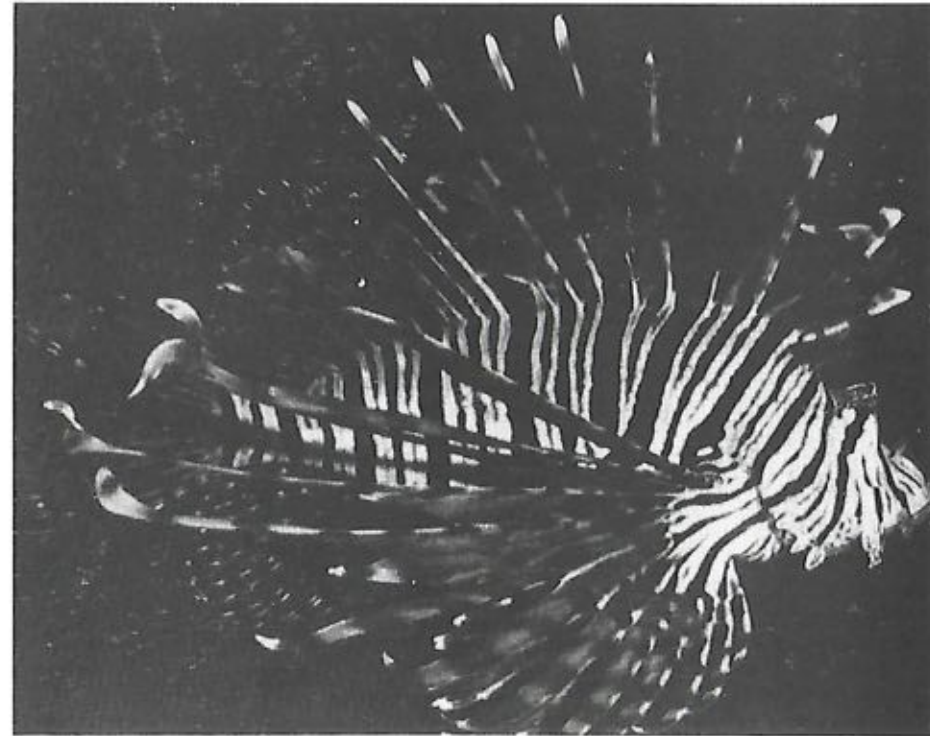

Heremietkreeft : Wanneer hij groeit ruilt hij de schelp voor een grotere waarin hij zijn weke achterlijf kan beschermen.

Mei 75 : Dia- en voordrachtavond "Zeeaquarium van A tot Z" : Een omvangrijk onderwerp samengevat van het zelf kleven van volglasaquaria, over opbouw, filtering, hulpmaterialen, tot het speciaal lagerdieren- en biotoopaquarium toe.

Juni 75 : Film "Vissen van het Grote Barrièrerif" + Film "Stekelhuidigen" : Tweemaal meer dan een half uur klankfilm over de prachtigste koraalvissen en de uitgebreide groep lagere dieren waartoe o.a. zeesterren, zeeëgels, slangsterren, zeeekomkommers en zeelilies behoren.

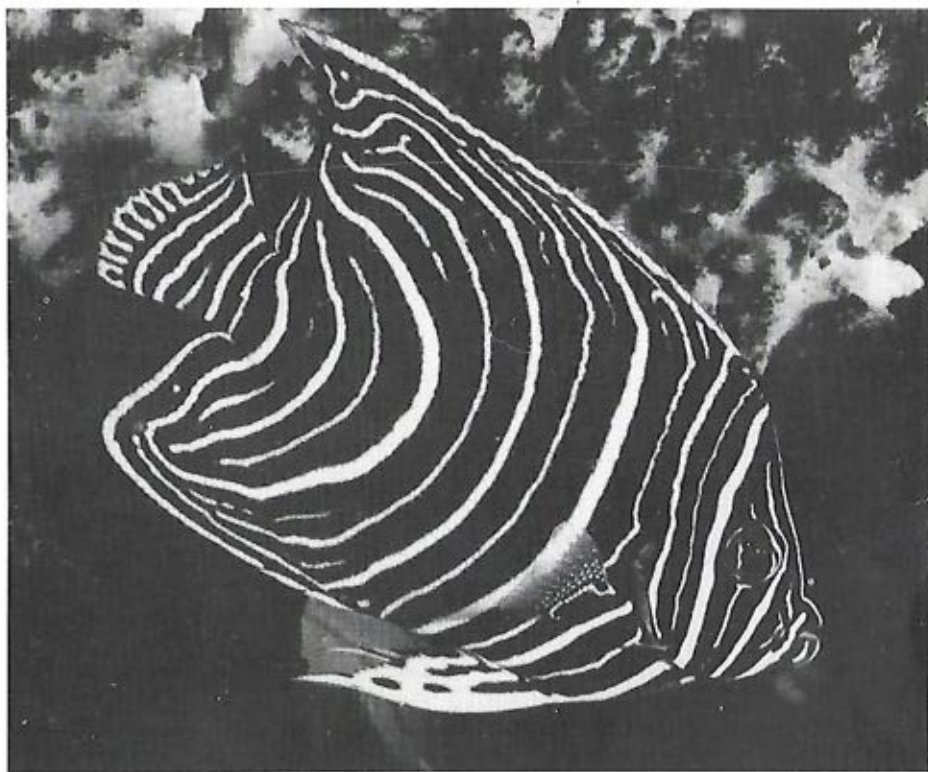
Juli 75 : Debat : een geleide discussie met vraag en antwoord omtrent veelvuldig voorkomende problemen bij de leden. Bespreking van filtersystemen in experimenteel stadium.

Koraalduivel : De rugvinstekels zijn uiterst giftig en veroorzaken hevige pijnen en koorts wanneer men er zich aan verwondt.

September 75 : Gastspreker W.Tomey met diareeks : de bekende Nederlandse voordrachtgever brengt een speciaal voor AZAC samengestelde diareeks en beantwoordt vragen van de leden. De heer Tomey is een vermaard auteur van artikels in vaktijdschriften zoals "Het Aquarium", "Aquariumwereld" en diverse Duitse uitgaven.

Koranvis : Heeft zoals bijna alle keizersvissen in zijn jeugd een ander kleur- en tekeningpatroon dan wanneer hij volwassen is.

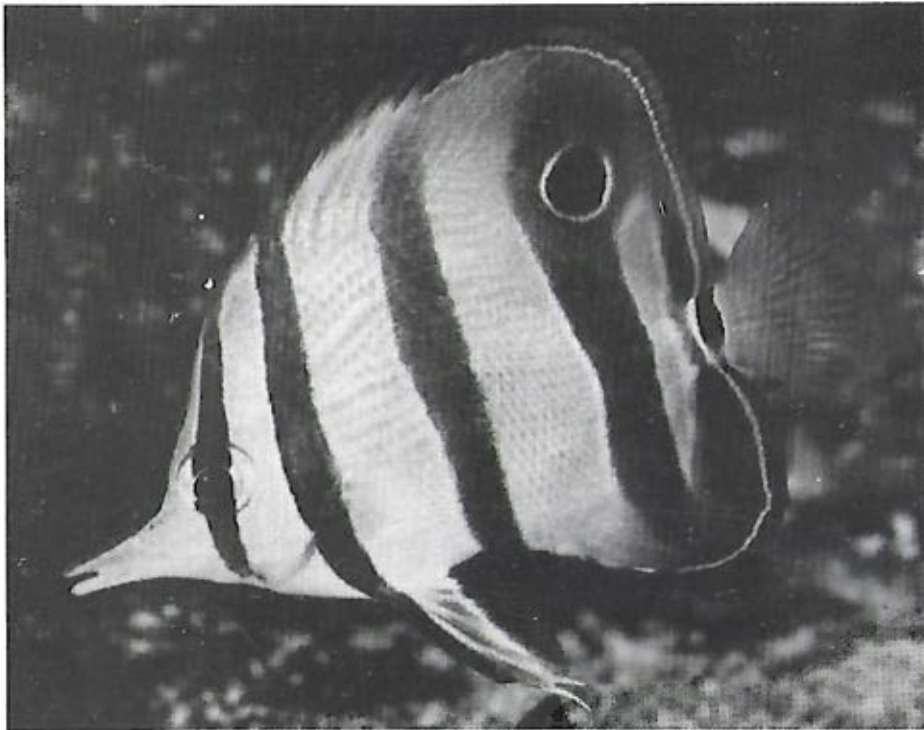
Bijeenkomsten met audio-visueel materiaal en debatten werden door het AZAC-bestuur nog niet voldoende geacht om de leden aan te bieden en nieuwe realisaties werden geschapen. Zo ontstond reeds in de beginperiode de AQUAGIDS, een gedrukte uitgave van een losbladig vademecum, welke telkenmale een bepaalde vis of lager dier behandeld, onder recent bijgewerkte tekst met authentieke kleurfoto.

Van meer recentere oorsprong, maar toch reeds verjaard, is de SQUAREVIEW, het tweemaandelijks kontaktblad, waarin naast de gebeurtenissen en activiteiten in het clubleven, artikels en onderwerpen i.v.m. de hobby worden gepubliceerd.

Teneinde nog een betere binding tussen de leden te bekomen werd overgegaan tot verschillende nevenactiviteiten naast de maandelijkse ledenvergaderingen. In mei 1974 werd per autobus een eerste reis ondernomen naar de openbare aquaria van Keulen en Dusseldorf, waar we door de betreffende conservators werden rondgeleid tot zelfs achter de schermen en bij de filtering. Een herhaling van dit evenement werd reeds gerealiseerd in juni 1975, waar we, deze keer zelfs met 2 volle bussen, de genodigden waren in het Artis Aquarium te Amsterdam. De heer F. de Graaf in hoogst eigen persoon deed ons rondgeleide in de meest geheime plekken van de aquariuminstallatie.

Naast al deze kulturele activiteiten en uitgaven mocht natuurlijk wel even worden verpoosd bij afwijkende gebeurtenissen en zo ontstond het "1ste AZAC-BAL", "De Nacht der Dascylussen", een evenement dat weerom ieder jaar op de dagorde dient te verschijnen.

AZAC heeft tevens voor oog de hobby zo voordelig mogelijk te maken. Konkreet wordt dit geuit door het bekomen van kortingen bij sympathisanten-handelaars en het verstrekken van abonnementen op buitenlandse tijdschriften aan sterk gereduceerde prijzen.

Pincetvis : Behoort tot de familie der Vlindervissen. Op een witte basiskleur lopen feloranje horizontale strepen.

De kroon op de activiteiten van het verenigingsjaar 1975 wordt voorzeker gespannen door het inrichten van een exclusieve zeevatertentoonstelling voor de eerste keer in België, misschien zelfs in Europa. Niettegenstaande het gewaagde opzet wordt toch met het projekt van wal gestoken en resulteert in een bundeling van razend enthousiaste leden, wat weerom voor de kwaliteit en het initiatief van de Antwerpse Zeeaquarium Club pleit. 20 koraalaquaria met 150 verschillende soorten vissen en lagere dieren in meer dan 5.000 liter tropisch zeewater vormen de apotheose op het werk en de betrachtning van de AZAC-ploeg.

W. Bleys,
Ondervoorzitter, fotograaf.

AZAC-Leden
AZAC-Aquagids
AZAC-Aquareview
AZAC-Vergaderingen
AZAC-Ervaringen
AZAC-Debatten
AZAC-Film
AZAC-Dia's
AZAC-Foto's
AZAC-Gastprekers
AZAC-Interviews
AZAC-Kruispuzzel
AZAC-Akwakwis
AZAC-Abonnementen
AZAC-Reizen
AZAC-Bals
AZAC-Kortingen
AZAC-SOS-diensten
AZAC-Tentoonstelling

ANTWERPSE ZEE AQUARIUM CLUB AZAC

Sekretariaat : Jozef Hermans - Halewijnlaan 55 2050 Antwerpen - Tel. 031/19.20.05